Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utcza 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utcza 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — — 24 kor.
Félévre — — — — — 12 „
Negyedévre — — — — — 6 „
Egy hóra — — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkivül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910. | XXXIX. évfolyam 193. szám. | Péntek, augusztus 26.

A koleraveszedelem.

— Védekezés a járvány ellen. — A kormány rendelete. —

— augusztus 26.

A kolera, ez a rettenetes rém, amely mint egy gyürü veszi körül országunkat, északról és délről fenyegetve a borzasztó járvány pusztitásával, az egész közönséget állandó izgalomban tartja. Alig van nap, hogy ne terjedne el hire itt is, amott is egy koleragyanus megbetegedésnek. A déli órákig szerencsére az országból sehonnét sem jelentettek gyanus esetet, s igy mindezideig nincsen közvetlen veszély, ellenben veszedelmesen fenyeget a veszély, ha igazaknak bizonyulnak azok a hirek, amelyek szerint Bécsben két koleragyanus eset fordult elö s az egyik beteg meg is halt. Bécscsel oly szoros forgalmi összeköttelésünk van, hogyha a vész ott felüti fejét, akkor alig lesz elkerülhető, hogy hazánkba is be ne hurcolják.

Ezért bir nagyfontossággal a belügyminiszterium által kiadott. a kolera elleni védekezésről szóló rendelet, amelyet a miniszterium egészségügyi osztályának tanácskozása előzött meg.

És különösen rendkivül gondos védekezésre van szükség ott — mint például nálunk is — ahol nincs vizvezeték, csatornázás s igy a járvány legfőbb ellenszere a köztisztaság igen problematikus. Ma még mi meglehetős távol állunk a veszedelemtől s nem kell tőle félnünk, de annál biztosabban elkerülhetjük a veszedelmet, ha minél előbb figyelemmel leszünk a védekezés módozataira. Ezért tartjuk szükségesnek itt most ismertetni a kormány rendeletét a védekezésre, hogy minél szélesebb körbe belevitessék a gondos elövigyázat.

Itt adjuk tehát a rendelet fontosabb intézkedéseit és utasitásait.

Köztisztaság.

A rendelet mindenekelőtt meghagyja, hogy a városok, illetve községek területén az 1876 : XIV. t.-c. 141. §-ának a köztisztaság megőrzésére vonatkozó intézkedése a lehető legnagyobb szigorusággal és pontossággal eszközöltessék. E végből a rendőrkapitány, illetőleg a községi biró az elöljáróság egy tagjával és a lehetőség szerint a községi vagy a hatósági orvos közbejöttével minél gyakrabban, de legalább hetenként egyszer helyszinvizsgálatot tartson az utcák, továbbá vendéglők, szállodák, kávéházak, cukrászdák, iskolák, óvodák, gyárak, ipartelepek, mühelyek, munkás- és cselédlakások és egyéb köz- és magánépületek helyiségeiben és udvaraiban a tisztaság és egészségügyi rendszabályok megtartásának ellenőrzése végett és a tapasztalt hiányok pótlásáról, valamint az elkövetett mulasztások megtorlásáról gondoskodjék.

Vigyázzunk a vizre.

Különös figyelem forditandó a kutakra és ama folyóvizekre, melyeknek vize italul szolgál. Evégből az ivásra használt kutak a városokban fedéllel látandók el, a falvakban a meritővedrek keresztpánttal, amely megakadályozza, hogy a vizet meritő saját edényét a vederbe merithesse s ezzel a vedret és a kutat esetleg megfertőztesse. A kut környéke feltöltendő, hogy az ellocsolt és beszennyezett viz a kutba vissza ne folyjon. Ivásra használt kutak közelében azok vizével mosni sem ruhát, sem edényt nem szabad. A rosszvizü kutak vize a fogyasztástól haladéktalanul elzárandó. Amennyiben a községben koleragyanus megbetegedés fordult volna elő, vagy amennyiben ezt a hatóság már előzően is szükségesnek tartja, a folyók és állóvizek mentén levő községek és városok lakosságának elrendelendő, hogy a folyók vagy tavak vizét ivásra csupán felforralva s aztán lehütve szabad használni. Oly helyeken, ahol tisztavizü forrás vagy ártézi kut van a közelben, gondoskodjék a hatóság, hogy a lakosság ivásra kizárólag ezek vizét használja, ahol pedig a távolság vagy más ok miatt az ilyen vizhez nehezen lehet férkőzni, ott a község vagy város költségére a viz naponként kétszer az utcákon végighordandó és bárkinek fogyasztásra ingyen rendelkezésre bocsájtassék. Ily vizeshordók naponta kétszer forróvizzel kiöblitendők. A községeket átfutó utak árkai kitisztitandók és ezek vizeinek állandó lefolyás biztositandók.

A trágya.

Falvakban trágyára különös gond és figyelem forditandó, hogy azt az utcára nyilvános helyekre le ne rakják és az udvarokon a kutaktól lehetőleg távol helyezzék el. A trágyalék elfolyása meg nem türendő, ott pedig, ahol trágyagödrök szélein tócsákba gyülemlik, azok földdel kitöltendők. A nyilvános helyeknek, községházaknak, iskoláknak, vendéglőknek, kávéházaknak, korcsmáknak, vasuti indóházaknak és hajóállomásoknak árnyékszékeit éber figyelemmel kell kisérni, azokat kiválóan tisztán kell tartani s mésztejjel naponta legalább egyszer fertőtleniteni. Azokban a falvakban, ahol árnyékszékek nincsenek, a tehetősebb lakosság birság terhe alatt árnyékszékek felállitására kötelezendő, a szegényebbsorsu pedig arra, hogy udvarában legalább gödrőt ásson, hogy igy a fertőtleniteni való egy helyen legyen.

Az orvosok.

Kimondja azután a rendelet, hogy az üresedésben levő orvosi állomások azonnal betöltendők. Ott, ahol több körorvosi állás régebbi időtől fogva nem volt betölthető, igyekezzék a törvényhatóság az orvosok hiányán akár jobb fizetések megszabása, akár két orvosi kör egyesitése révén segiteni. Avégből, hogy a hiányos orvosi segélynyujtás esetén járványorvosokat lehessen veszélyeztetett vidékekre küldeni, szólitsa fel a törvényhatóság az összes magánorvosokat, hogy kik hajlandók 16 korona napidij és költségeik megtéritése, illetve előlegezése mellett járványorvosi állást vállalni.

Ha valamely törvényhatóság területének közelében a járvány már fellépett, a törvényhatósági járványbizottság azonnal megalakitandó. Részletezi azután a rendelet a történt betegedések vagy gyanus esetek bejelentésének módjait, azok nyilvántartását, a koleragyanus betegek ürülékének megvizsgálását, a bakteriológiai vizsgálat céljaira való fölküldését.

Hogyan kezeljék a kolerabetegeket?

Kolerában megbetegedett egyén, ha a lakásban arra alkalmas helyiség van, lakásán hozzátartozóitól elkülönitendő s csupán az a személy érintkezzék vele. aki ápolására vállalkozott s e rendelkezés ellenőrzésére a ház elé őrt, lehetőleg csendőrt kell állitani. Ha a házban nincs alkalmas helyiség, vagy az egészséges együttlakókat kell kitelepiteni, vagy pedig a beteget kell a járványkórházba szállitani. Ha a lakosság a kórházba szállitás iránt feltünő ellenszenvet mutatna, akkor az elszállitás csak a legszükségesebb esetekben erőszakolandó, mivel ez a megbetegedések eltitkolására vezet, ami a védekezés szempontjából sokkal több hátránynyal jár. Azokban a községekben, ahol vasuti vagy hajóállomás van, azoknak az utasoknak az átvételére kötelesek, akik vasuton vagy hajón kolerában megbetegedtek. Ha valamely községben az a gyanu merül föl, hogy a betegeket eltitkolják, a vétkesek ellen a legszigorubban kell eljárni. Ahol a kolera fellépett, azt a községet vagy várost nyomban zár alá kell helyezni. Vásárok, bucsuk, gyülésezés, iskolázás, mulatságok és más összejövetelek betiltása vagy megtartásának engedélyezése végett a törvényhatóság első tisztviselője saját hatáskörében intézkedhetik, de erről az illetékes minisztereket értesitenie kell. A betegek lakását, ruháját és mindent, amit a betegség alatt érintett, szigoruan fertőtleniteni kell. Intézkedik azután a rendelet a törvényhatósági gőzfertőtlenitő gépek használatáról, a fertőtlenités módjairól, az ápolók fertőtlenitéséről, a lakosság utasitásáról a bejelentések körül s végül részletezi a haláleset bekövetkeztekor szükséges intézkedéseket.

A belügyminiszter a rendelet szigoru végrehajtására, illetve a végrehajtásnak a legpontosabb ellenőrzésére utasitja a hatóságokat, hangsulyozván, hogy mulasztás esetén a törvény kérlelhetlen szigorával jár el, de nem fog késni ott, ahol ennek szüksége mutatkozik, a hatóságot anyagilag is támogatni.

*

E rendelet kapcsán a belügyminiszterium részletes utasitást küldött szét, amely a legaprólékosabban részletezi a betegség ismertető jeleit, annak terjedési módját, az ellene való egyéni védekezést, a szükséges hatósági intézkedéseket a járvány előtt és a járvány idején a beteg körül való teendőket és a fertőtlenités módjait. Rendeletileg intézkedett a miniszterium a törvényhatóságok területén átutazó s a fertőzött vidékekről érkező utasok megfigyelése s nyilvántartása dolgában is.

A kormány rendelete, amint látható, a védekezés minden részleteire kiterjed s most a végrehajtó közegeken és magán a közönségen mulik, hogy annak olyan foganatja legyen, amely valóban megelőzésül és gátul szolgálhat a fenyegető rémnek. És ha a hatóságok a rendelet intézkedéseinek legszigorubb végrehajtására ügyelnek s a közönség hasonlóképpen komoly gondossággal veszi a védekezést, ugy nem kell tartanunk a veszedelemtől.

HIREK.

Tájékoztató.

September 12. Közigazgatási bizottság ülése.
September 23., 24. Megyei állandó választmány ülése.
September 26. Rendkivüli megyei közgyülés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

— **Személyi hir.** Jankó Ágoston alispán ma visszaérkezett Pancsováról, ahol a sorozásokon elnökölt.

— **A főispán üdvözlése.** A tegnapi Lajos-napja alkalmából a nagybecskereki burasztal tegnapi Szávics vacsoráján összegyült nagyszámu társaság táviratban üdvözölte a távollevő dr. Dellimanics Lajos főispánt nevenapja alkalmából. Az üdvözlő távirat a következő:

A burasztaltársaság Szávics Sándor kitüntetése alkalmából rendezett vacsorán hálával megemlékezik Méltóságodról s mai Lajos napja alkalmából legmelegebb üdvözletét tolmácsolja.

A táviratot a társaság összes tagjai aláirták s igy küldötték el a főispánnak.

A t. c. szülők figyelmét felhivom arra, hogy a nagybecskereki gimnáziumban, polgári- és felsőkereskedelmi iskolában az általam összeállitott higienikus **torna-cipők** jönnek használatba, melyek szeptember elejétől csakis **nálam** szerezhetők be. 685—136

Azonkivül csakis elsőrendü minőségü fiu és leányka cipőket tartok olcsó árban raktáron.

A gyermek-cipők javitására nagy sulyt helyezek. Szives látogatást kér

Weinberger K. elsőrendü cipők nagy raktára **Nagybecskerek** Hunyadi-(fő-)utca 23. sz.

— **Kalazanti Szent József.** A nagybecskereki kegyes tanitórend mint minden esztendőben, ugy holnap is a szokásos fénnyel és kegyelettel ünnepli meg a rend megalapitójának, Kalazanti Szent Józsefnek a névünnepét. Ez alkalomból holnap, szombaton délelőtt fél 12 órakor ünnepi zenésmise lesz a főgimnáziumi templomban, amelyen a filharmóniai egyesület ének- és zenekara Rippka Imre „D-dur misé"-jét adja elő, offertoriumra pedig Gintner Mariska kisasszony fog énekelni Kadelburger Ede hegedükiséret mellett.

— **A Szegedi Napló uj szerkesztője.** A nemrég elhunyt Vass Géza helyébe Engel Lajos, a lap tulajdonosa Seffer Lászlót, a Magyar Hirlap segédszerkesztőjét szerződtette felelős szerkesztőnek. Seffer a magyar ujságirókar egyik legértékesebb és legtehetségesebb tagja.

— **Rendkivüli városi közgyülés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete holnap délután 3 órakor rendkivüli közgyülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A Katince-puszta kincstári bérletre vonatkozó szerződés ügye. 2. Hivatalos jelentés a bor és husfogyasztási adó bérletére vonatkozó szerződés tárgyában. 3. Hivatalos jelentés a Nagybecskereken létesitendő cukorgyár ügyében. 4. Hivatalos előterjesztés a fenyegető koleraveszedelem ellen teendő védekezésekről.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Wolf Ádám jaszenovai, Szmilyanszky János temesmoraviczai és Krausz János gyülvészi áll. el. iskolai tanitókat kölcsönösen áthelyezte.

— **A mezőgazdasági bizottság ülése.** A város mezőgazdasági bizottsága ma délután 4 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a Katince-puszta bérletére vonatkozó szerződés ügyével foglalkoztak.

— **Szávics Sándor ünneplése.** A nagybecskereki burasztal-társaság tegnap este társasvacsorát rendezett egyik érdemes tagja, Szávics Sándor tiszteletére abból az alkalomból, hogy a király arany érdemkereszttel tüntette ki. A vacsorán Szávics barátai és ismerősei közel százan jelentek meg, kiknek sorában ott láttunk közéletünk számos vezetőférfiát. Igy ott volt: dr. Perisics Zoltán polgármester, Magyary Pál pápai kamarás, apátplébános, Balázsi József főgimn. igazgató, dr. Haidegger Lajos m. főorvos, Kiss István pénzügyi tanácsos, Bielek Antal m. tb. főjegyző, Csathó Lajos kir. közjegyző, Krumenacker István forgalmi főnök, Krumenacker Ferenc számtanácsos, László Lajos posta- és távirda-felügyelő, Schrader László katonai prépost, Menyhárt Károly kincstári ispán, Engel Ferenc internátusi igazgató, Grosz Géza, Partilla Géza, Mayer Aurél bankigazgatók, dr. Nagy Dezső, dr. Pollák Viktor, dr. Brettschneider Ferenc ügyvédek, dr. Weiterschan József, dr. Magyar Károly, dr. Steiner Gyula orvosok, Streitman Antal főgimn. tanár, Beck Gyula villammüigazgató, Mesznik Imre, Weisz Izidor, Engel Sándor, Halmos János és Pánics Dániel városi tanácsosok, Ambrózy László telekkönyvvezető és még számosan. A vacsora során Magyary Pál pápai kamarás, apátplébános köszöntötte föl Szávicsot s magas szinvonalu beszédben méltatta érdemeit, amire Szávics Sándor meghatottan mondott köszönetet az ovációért. Krumenacker Ferenc számtanácsos az ünneplés kapcsán és Lajos napja alkalmából megemlékezik dr. Dellimanics Lajos főispánról, mint aki a kitüntetés körüli közremunkálásával méltá nyolta a közjóét folytatott munkásságot. A főispán és felesége egészségére üriti poharát. A zajos éljenzéssel kisért felköszöntő után Krumenacker inditványára a társaság üdvözlő táviratot küldött a főispánnak. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt, mialatt még számos felköszöntőben ünnepelték a kitüntetettet.

— **Uj főesperes.** Doleschall Lajos lajosfalvi ág. ev. alesperest főesperessé választották. Az uj főesperesnél ez alkalommal, mint lapunknak jelentik, ebéd volt, a melyen nagyszámu előkelő vendégsereg gyült össze. Igy ott voltak: Zsiross Imre főbiró és neje Keresztes György tb. főbiró, Nauer György kir. törvényszéki biró, Jedlicska Jenő közs. jegyző, Bohus Károly, Droba Márton, Jamniczky György és Baán Miksa ág. ev. lelkészek, Trompler Ernő beszterczebányai tanár stb. A lakoman számos felköszöntő hangzott el, a melyekben az uj főesperest ünnepelték.

— **Halálozás.** A nagybecskereki pénzügyigazgatóságnak már ismét gyásza van. Ugyanis Papp Ferenc itteni pénzügyi irodatiszt az éjjel 35 éves korában meghalt. A halálhirre a pénzügyi palotara ma reggel kitüzték a gyászlobogót. Az elhunytat, kit nejen kivül kiterjedt rokonság s számos jóbarátja gyászol, holnap délután temetik el.

— **Uj délvidéki vasuttervek.** A kereskedelmi miniszter Farkas Mór mérnök csongrádi és Saár Kornél dr. ügyvéd budapesti lakosoknak a magyar királyi államvasutak Nagykikinda állomásától Topolya és Basahid községek érintésével Torontáltorda községig vezetendő szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyiérdekü vasutvonalra, a Zsebely—lieblingi helyiérdekü vasut részvénytársaságnak vasutvonalának Liebling végállomásából kiágazólag Cserna és Sipet községek érintésével a magyar délkeleti helyiérdekü vasut Végvár—Kádár állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemü helyiérdekü vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta

— **1000—2000 korona** mellékjövedelemre tehet szert könyv vagy bárminő más cikkeladásával foglalkozó oly helyi ügynök, ki a fogyasztó közönséget direkt látogatja, ha hajlandó egy könnyen elhelyezhető téli cikknek, a város, esetleg a megye területén való eladását vállalni. Közelebbit irásban vagy személyesen Mayer Jenő és Béla cégnél Debreczen, Piac-utca 33. 708—11

— **Az állami ovodákból.** A nagybecskereki áll. ovodákban e hó 16-án kezdetét vette az oktatás. Az is olai gondnokság felhivja a szülőket, hogy gyermekeiket irassák be és rendesen küldjék az óvóba.

— **Hibás az uj száz koronás.** Azok a boldog halandók, akik naponta kéjeleghetnek az uj száz koronások nézésén s tanulmányozhatják a rajta levő bamba és kifejezéstelen tekintetü pufók arcu női alak rajzát, ettől az élvezettől nemsokára meglesznek fosztva. Mert az uj száz koronások hibásak. A magyar oldalon egy sajtóhiba diszlik A bankjegy alján az a szigoru figyelmeztetés diszlik, amely a pénzhamisitást tiltja meg, igy szól:

A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntettetik.

A bankjegyek utánzása szóval a törvény szerint büntettetik. Ami az Osztrák-Magyar Bank nyelvén azt jelenti, hogy törvény szerint. Ezért a sajtóhibáért, amely a cseh és osztrák müvész munkája, hir szerint be fogják vonni az uj bankjegyeket.

— **A házaló cigányasszonyok ellen.** A nagybecskereki rendőrség most legutóbb rajött megint arra, hogy a cigányasszonyok, akik kártyavetéssel, seprő, meszelőárusitással házalnak, különböző helyeken kisebb-nagyobb lopásokat követtek el. A rendőrség ezeknek az állapotoknak is véget akar vetni s ezért figyelmezteti a közönséget, hogy a cigányasszonyoknak mindenféle házalás szigoruan meg van tiltva, a közönség tehát a maga érdekében is jól teszi, ha az ilyen házaló cigányasszonvokat be se bocsátja a házakba, vagy ha mégis betolakodnának, a legszigorubban kiutasitja a lakásokból.

— **Talált pénztárca.** Tegnap délután a városban egy 6 koronát tartalmazó pénztárcát találtak, amelyet a tulajdonos a rendőrségen átvehet.

TÁVIRATOK

A kolera.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál" eredeti távirata.) A halódó kánikulának szomoru szenzációja van. Ez a szenzáció az egyetlen, amelyről az ujság nem szivesen ad hirt. De viszont ez a szenzáció az, amely egyáltalán nem törődik a hiradással, hanem beköszönt kéretlenül is, sőt minden tiltakozás ellenére. A kolera immár közvetlen Magyarország határán van, sőt Pozsonyban már van is egy odahurcolt kolerabeteg. A magyar kormány, valamint az összes magyar hatóságok, mint azt lapunk más helyén ismertetjük, a legerélyesebb és legmesszebb menő óvóintézkedéseket teszik az ázsiai rém ellen s igy talán remélhető, hogy Magyarország elkerüli a veszedelmet, vagy legalább is a minimálisra szoritkozik.

A kormány intézkedései.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál" eredeti távirata.) A magyar kormány a legszigorubb intézkedéseket tette meg egyrészt a kolera behurcolása ellen, másrészt a járvány fellépésének meggátlására. A kormány az összes határállomásokat a legerélyesebben utasitotta, hogy a kolerabeteg vidékekről érkező utasokat szigoruan ellenőrizzék és szükség esetén feltartóztassák.

Az ázsiai kolera Bécsben.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál" ered. távirata.) Bécsből sürgönyzik: Az itteni III. bakteorológiai állomás hivatalosan megállapitotta, hogy a tegnapelőtt elhunyt 45 éves Held Magdolnánál, valamint a gyanus tünetek között megbetegedett Hoffmann Teréz 20 éves cselédleánynál az ázsiai kolera bacillusait fedezték fel. A hatóság a legmesszebbmenő óvóintézkedéseket tette meg. Ujabb koleraeset eddig nem fordult elő.

Dr. Songott, Bécs város főorvosa egy ujságiróval beszélgetvén, azt mondotta, hogy bárha a bakteorológiai vizsgálat a két esetben az ázsiai kolera jelenlétét konstatálta is, előtte érthetetlennek tünik fel a dolog, miután a Regensburg hajó, a melylyel a két kolerabeteg Bécsbe jött, nem megfertözött helyről érkezett. Azt hiszi a főorvos, hogy ebben a két esetben nem járványszerü betegedésről van szó, hanem csupán két elszigetelt esetről s igy a járvány fellépése kellő óvóintézkedések mellett Bécsben el lesz kerülhető.

Kolerabeteg Pozsonyban.

Budapest, aug. 26 (A „Torontal" eredeti távirata.) Mint Pozsonyból sürgönyzik, a Regensburg hajón, a melyen a két kolerabetegedés történt, ma reggel Bécsbe indultában ismét koleragyanus betegedés történt. Ugyanis utközben megbetegedett a hajón egy Trenka Antónia nevü leány s betegsége koleragyanus tüneteket mutatott. A hajó vezetője Pozsonyba érkeztekor rögtön jelentést tett erről a hatóságnak, amely a leányt azonnal a járványkórházba szállittatta. Pozsonyban persze nagy a rémület és nagy a megbotránkozás, mivel a megfertözött hajó ide-oda uszkálhat A hatóságok itt is a legszigorubb védelmi intézkedéseket tették.

A kolera másutt.

Budapest, aug. 26. (A „Torontal" eredeti távirata.) A külföldön pusztitó kolerajárványról érkező jelentések szerint Olaszországban a kolera még mindig növekvőben van. Tegnap Foggia és Barri kerületekben 21 ujabb megbetegedés történt. A galiciai határon fekvő orosz Tomasov városkában 10 ujabb kolerabeteg van. Lembergben a tegnap meghalt Scuka József kömüvesről megállapitották, hogy nem kolera okozta a halálát, hanem akutt bélgyuladás. Oroszországban még mindig ugyszólván az egész vonalon pusztit a kolera. Igy hivatalosan kolerafertözöttnek jelentik ki a szentpétervári kerületet, a kiewi kormányzóságot, a karsi-hegyvidéket, Omsk várost, a moszkvai és tomski kormányzóságokat, valamint az urali és batumi hegyvidékeket.

A bulgár király Budapesten.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál" eredeti távirata.) Ferdinánd bulgár király Cettinjéből jövet ma reggel 7 óra 45 perckor Budapestre érkezett. A király rövid ideig tartózkodott Budapesten s azután automobilon Felsőmagyarországra utazott.

A bosnyák véderőtörvény.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál" eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, az uj bosnyák véderőtörvény, melyet legközelebb fognak végleg megszerkeszteni, mostanában sokat foglalkoztatja a magasabb katonai köröket. A hir szerint az uj bosnyák véderőtörvény az osztrák és a magyar véderőtörvények mintájára van felépitve s változások csak annyiban vannak, hogy ezentul megszoritják a katonaszabaditásokat, illetve több olyan jogcimet megszüntetnek, a melyeket eddig a katonaszabaditásoknál figyelembe vettek s az uj véderőtörvény életbeléptetése után Boszniában is csak hasonlóan a monarchia többi részein ér-

vényben lévő okok alapján mentenek majd fel valakit a szolgálat alól, a katona megváltás rendszerének elejtésével pedig az ujonclétszám természetszerü emelkedése várható.

Kegyelem egy halálraitéltnek.

Budapest, aug. 26. (A „Torontál" eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király egy Bartek nevü prágai gyilkosnak, ki Prágában egy öreg trafikosnőt meggyilkolt s akit azért a biróság halálra itélt, megkegyelmezett s a halálos itéletet 20 évi fegyházbüntetésre változtatta át.

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 26 (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (augusztusra)	19·64—
Buza (októberre)	20·18 —
Rozs (októberre)	14·56—
Zab (októberre)	15·54 —
Tengeri (augusztusra)	11·50—
Tengeri (októberre)	11·54—

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.

Augusztus 26.

Barométer emelkedő, délután 1·38 órakor: 757·9 mm. Hőmérséklet: maximum 26·7 C, minimum 9·1 C. Csapadék: —. Felhőzet: Cu—St. 8. Szélirány és erősség: —.

Jóslat a következő 24 órára: Meleg. Száraz.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámitás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnapi este 8 óra 38 percig; csapadék reggel óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fürtösfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar

Közgazdaság.

□ **Házinyultenyésztők Országos Szövetsége** Budapest (Csillaghegy) most számolt be félévi müködéséről. Jelentéséből megismertük a Lipthay Frigyesné báróné elnöklése alatt működő Szövetség rendkivül gazdag közgazdasági tevékenységét. A Házinyultenyésztők Országos Szövetsége ugyan nem veri a nagy dobot, de fontos közgazdasági, szociális és népnevelési tevékenysége minden tájékozott nyultenyésztő előtt tökéletesen ismeretes. Tóth Ferenc a szövetség titkára, a „Házinyultenyésztő" c. munkájának ingyenes kiosztásával, akkora érdeklődést keltett föl a házinyultenyésztés iránt, amely várakozását felülmulta. Reális érték tekintetében ez a mostani érdeklődés sokkal becsesebb a réginél azért, mert ezeknek a kezdőknek nem igértek aranyhegyeket, ezek tehát nem 500%-os básisra alapitották kalkulációjukat, hanem csak tisztességes és polgári hasznot nagy élelmezésük javitását várják a nyultenyésztéstől. Ezek pedig el nem maradhatnak. A szövetség tavasz óta száznál több tenyésztőt juttatott ingyen kiváló tenyésztő anyaghoz. Tiz helyütt előadást tartott a házinyultenyésztésről. Az ősszel több nagyobb vidéki városban lesz nagyszabásu házinyulkiállitás. A tenyésztett anyag értékesitése immár nem okoz gondot. A szövetség a kiválóan sikerült tenyésztőanyagot tenyésztő állatok céljára, bármiféle állatot pedig levágás céljára 1 kilogrammonként élősulyban 80 fillérért, tehát a hizott marha áránál jóval drágábban megvásárol. A Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában fentartott vágószékben állandóan friss házinyulhust szerezhet be olcsó áron fogyasztó közönségünk. Nagyszámu gereznák gyüjtése, értékesitése és földolgozása élénkitette az idei szezont. A szövetség négyszáz ólas, állandó kiállitási jellegü nyultelepét nap-nap mellet az érdeklődők és tanulni vágyók serege látogatta, az ország minden részéből. A tenyésztés iránya és módja számtalan összejövetelen és gyülésen megállapittatott és a szövetség hivatalos lapjában, a Csillaghegyen megjenő Házinyultenyésztés és Értékesités-ben irányittatott. A szakirodalom termékei is szaporodtak. Megjelent Machacsek Ferencnek a Belga óriási nyul tenyésztése és ápolása cimü munka, a melyre bármely fajta tenyésztőnek nélkülözhetetlen szüksége van és a melyet 1 kor. 20 fillérért megküld a szövetség. Az év első felének alapvető élénk munkája reményt nyujt arra, hogy az év végi tiszta eredmény minden várakozást kielégit.

—■—

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén folyó évi aug. 19-től augusztus 26-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozás történt:

Kirtyánszki Zsiva tulajdonát képező 1251. ő. i. sz. házat megvette Grubacski Szava 1600 koronáért.

—■—

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken mai napon megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 klgr.	9·20 korona
kétszeres	„	9·— „
rozs	„	6·— „
árpa	„	5·50 „
zab	„	7·— „
kukorica (uj	„	5·20 „
repce	„	10·— „
széna I.	„	7·— „
„ II.	„	6·— „
szalma I.	„	5·— „
„ II.	„	5·— „
burgonya	1 klgr.	—·10 „
disznóhus I.	„	1.80 „
„ II.	„	1·70 „
marhahus I.	1 klgr.	1·20 „
„ II.	„	1·12 „
borjuhus I.	„	1·56 „
„ II.	„	1·60 „
juhhus	„	1·08 „
zsir	„	1.68 „

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

VASUT-ÜGY.

Magyar királyi államvasutak.

199.946/910. FIVa. sz.

HIRDETMÉNY.

Kereskedelemügyi m. kir miniszter ur 1910. évi junius hó 22-én kelt 41327/III. sz. engedélye alapján **1910. évi augusztus hó 1-től visszavonásig** a következő intézkedéseket léptetjük életbe:

1. a magyar belforgalomban (Fiumét is beleértve), továbbá a magyar, osztrák és a boszniaherczegovinai vasutakkal való forgalomban feladásra kerülő kocsirakományu teheráru-küldemények felvételénél — az élőállat, friss hus, friss gyümölcs, friss főzelék és tojásküldemények kivételével — a vasuti üzletszabályzat 64. § a (2) bekezdésében előirt eljárás fog alkalmaztatni.

2. A vasuti üzletszabályzat 63. § (12.) és 80. §. (8.) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján a rakodási határidők általánosságban 9 nappali órára leszállittatnak. (A 9 nappali óra a közhirré tett raktári órák kezdetétől annak megszakitás nélkül való befejeztéig terjedő időtartam alapul vétele mellett számittatik.)

Értesitjük továbbá a t. szállitó közönséget, hogy:

a) az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kivül fekvő állomásokra rendelt, — a vasut által berakandó — ugyszintén általában a felek által berakandó mindennemü kocsirakományu teheráru-küldemények, élőállat, friss hus, friss gyümölcs, friss főzelék és tojás-küldemények kivételével, — ha azok elszállitása azonnal meg nem történhetik, — s a feladó áruját a pályaudvaron kivánja tároltatni, amennyiben azt a tároló helyiségek engedik, a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2.) illetőleg a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően a lehető elszállitásig csakis ideiglenes őrizetbe vétetnek;

b) a vasuti üzletszabályzat 67. §-ának (5.) bekezdésében, illetőleg a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (3.) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján a Fiuméba rendelt gabonaszállitmányok, őrlemények és hüvelyesek, valamint az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kivül fekvő állomásokra rendelt gabonaszállitmányok és őrlemények a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (2) és a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2) bekezdése, illetőleg a vasuti üzletszabályzat 64. §-a (1) bekezdésének alkalmazása mellett is, közérdekek érvényesitése szempontjából lehetőleg soron kivül fognak elszállittatni.

Budapest, 1910. évi julius havában.

9—X 9 **Az igazgatóság.**

Hirdetések.

7726/1910. sz. A törökbecsei járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Torda községben megüresedett s az 1908: XXXVIII. t.-c. 30. §-a értelmében 240 kor. évi fizetéssel és szabályrendeletileg megállapitott látogatási dijakkal javadalmazott **községi bábai állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 27. és 28. §-ai értelmében felszerelt kérvényüket f. évi **szep. 12-ig** hozzám benyujtsák.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbecse, 1910. évi augusztus 20.

Dr. Csávosy Ignác,
főszolgabiró.

696—3.3

Egy feltétlenül uri házból való

gimn. tanulót

havi hatvan korona ellenében

teljes ellátásra elfogadok.

Kiss István, bir. végrehajtó Nagybecskereken,

709—3.1

Basahid község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Basahid községében egy községi **végrehajtói állás** 1100 kor. évi fizetés mellett betöltendő.

Az állás azonnal elfoglalható Az adó és kataszteri ügyek kezelésébeni teljes jártasság és a szerb nyelv ismerete megkivántatik.

Basahid, 1910. évi augusztus 24.

705—3.1 **Szávits**, jegyző.

A REKLÁM

Állandó, összerü és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat
betéti társaság-nál

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

256 kitünő naptár kizárólagos bérlete.

Költségvetések és tervezetek ingyen. | Telefon 12—06.

603—x.6

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi julius hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTETNEK A „TORONTÁL" KIADÓHIVATALÁBAN.

6094/1910. sz. A törökbecsei járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Melencze községben megüresedett s az 1908 : XXXVIII. t.-c. 30. §-a értelmében 240 K. fizetéssel és a szabályrendeletileg megállapitott látogatási dijakkal javadalmazott községi **bábai állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908 : XXXVIII. t.-c. 27. és 28 §-ai értelmében kellően felszerelt kérvényüket folyó évi **szeptember 15-ig** hozzám nyujtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbecse, 1910. évi augusztus 21.

Dr. Csávosy Ignác,
főszolgabiró.

695—3.1

2823/1910. sz. A pancsovai szolgabiróságtól.

Palyázati hirdetmeny.

A lemondás folytán üresedésbe jött beresztóczi községi **orvosi állásra** pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása az 1908 : XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 korona kezdő törzsfizetés, 5—5 évenkénti összesen 800 koronára emelkedő 200 kor. ötödéves korpótlék, a községi képviselőtestület által egyhangulag megszavazott évi 600 kor. helyi pótlék, mely határozat jelenleg törvényhatósági tárgyalás alatt áll és előreláthatólag jóváhagyatni fog, évi 400 kor. lakbér és a husvizsgálatért a szabályrendeletileg megállapitott dijak, továbbá a nappali látogatási dij felnötteknél 1 korona, gyermekeknél 50 kor., éjjel felnötteknél 2 kor., gyermekeknél 1 kor.

Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1908 : XXXVIII. t.-c. 7. § ában előirt képesitésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket 1910. évi **szept. 20-ig** annál is inkább nyujtsák be a pancsovai szolgabirósághoz, mert a később beérkező pályázatot figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapját később fogom kitüzni.

Pancsova, 1910. évi augusztus 19.

Szolgabiró távol:
Molnár,
tb. főszolgabiró

702—2.1

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1910. május 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5·16 óra
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 22 p. délután 4 óra 10 perc. este 9 óra 34 perc.
Szécányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p
Szegedre: (motorkocsi) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 26 p délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csötörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor

5240/1910. sz. Az antalfalvai járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálsziget községben üresedésbe jött **irnok-végrehajtói állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerüen felszerelt kérvényüket, eddigi szolgálatukat, életkorukat és előképzettségüket igazolva, folyó évi **szept. 15-ig** hozzám nyujtsák be.

Az irnok-végrehajtó fizetése 1000 kor., utiátalánya 50 kor.

A választást a kérvények beérkezte után fogom kitüzni.

Antalfalva, 1910. évi augusztus 23.

706—2.1 **Zsiros,** főszolgabiró.

21/1910. sz. Grabácz község előljáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Grabácz községházánál 1910. évi **szept. 26-án d. e. 9 órakor** (zárt ajánlatok d. e. 8 óráig fogadtatnak el) nyilvános szóbeli árlejtéssel a község **nagyvendéglője**, az „Erzsébet királyné-liget"-tel egyetemben, 1911. évi jan. 1-töl 1916. év végéig terjedő 6 évre 1400 kor. évi kikiáltási árban, 10% bánatpénz előzetes lefizetése mellett, egynegyed évi előleges bérrészlet fizetési kötelezettséggel bérbe adatik.

A közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt naponként betekinthetök.

Grabácz, 1910. évi augusztus 24.

707—3.1 **Az előljáróság.**

Hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy Bogáros község tulajdonát képező **nagykorcsma épület folyó évi szept. 11-én d. e. 11 órakor** 1911. évi január hó 1-töl számitott 6 egymásután következő évekre haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

Bogáros, 1910. évi augusztus 23.

703—2.1 **Községi előljáróság.**

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

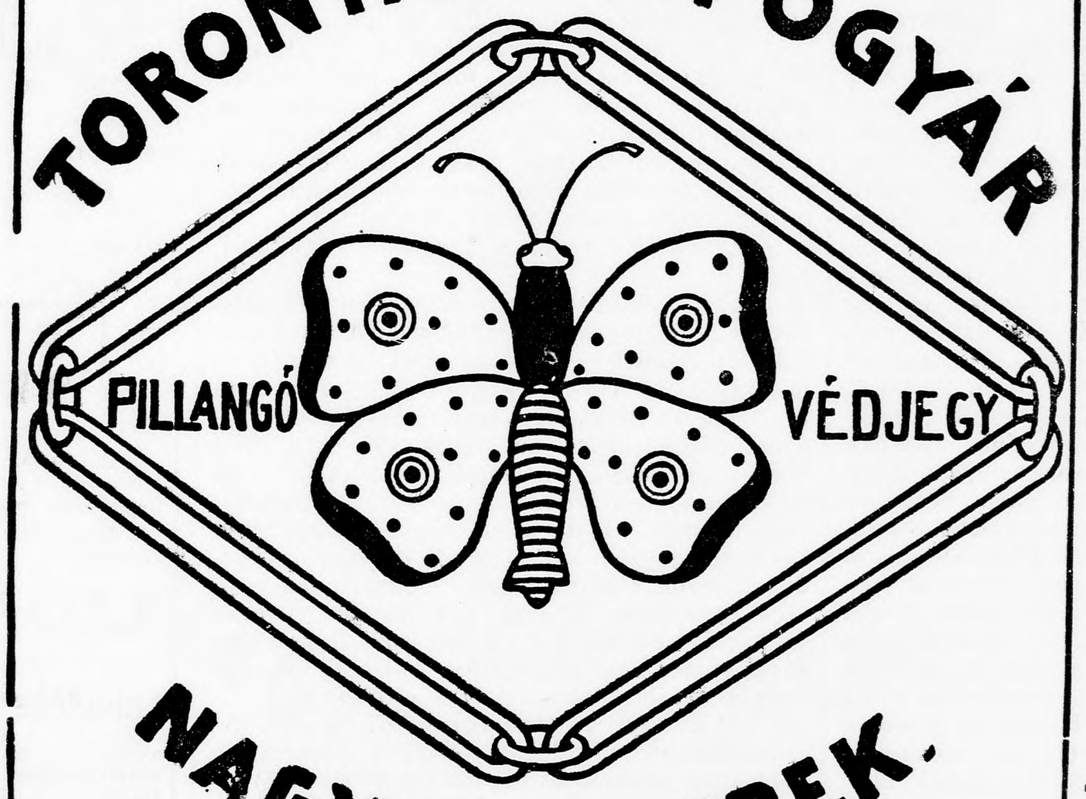

NAGYBECSKEREK.

Külön Torontáli cipő'-osztály. Olcsó gyári árak. Telefon 201—3.

Külön „Torontáli cipő'-osztály. Olcsó gyári árak. Telefon 201—3.

DIÁKOK! Az iskolaév megkezdése előtt szerezzétek be külön a diákok részére a „Torontáli cipőgyár"-ban készitett **cipőszükségleteiteket,** valamint

ing, gallér, nyakkendő, harisnyáitokat

Benó Testvéreknél azelőtt KOKITS A. F. Nagybecskerek.

641—2018

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.